

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มงานวินัย โทร. ๔๓๖๔

ที่ กค ๐๔๐๔.๓/๐๐๐๕๐๙

วันที่ ๓๔ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมบัญชีกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน อธิบดีกรมบัญชีกลาง (ผ่านรองอธิบดี นางสาวนิภา ลำเจียกเทศ) ๑๕/๓/๒๕๖๒

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ขอให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง จัดส่งรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมายัง ศปท. กระทรวงการคลัง ตามรอบการรายงาน รอบที่ ๑ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อ ศปท. จะได้รวบรวมและจัดส่งไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. ต่อไป (เอกสารแนบ ๑) นั้น

กองการเจ้าหน้าที่ ขอเรียนดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบกรอบการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐเพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริต ซึ่งกำหนดกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

และตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ให้ ศปท. ทุกหน่วยงานดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานละ ๑ กระบวนงาน โดยคัดเลือกกระบวนงาน/งานในภารกิจ ที่จะทำการประเมินตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน ตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒. ได้นำกระบวนงานการดำเนินงานด้านวินัยและละเมิดมาวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางการประเมินในคู่มือฯ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมบัญชีกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว (เอกสารแนบ ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดลงนามในแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมบัญชีกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อกองการเจ้าหน้าที่จะได้แจ้ง ศปท. กระทรวงการคลัง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เห็นชอบ + ลงนามแล้ว

(นางสาวสุนทรรัตน์ รัตนโชติ)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กมลพร ลิ่มทอง

(นางสาวสุนทร ศรีรามอำ)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

๑๕/๓/๒๕๖๒
นิภา

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการงาน อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในกรมบัญชีกลางที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน กระบวนการดำเนินการทางวินัยและละเมิด

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor	Unknown Factor
การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือกรรมการ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการทางวินัยและละเมิด		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง
ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน
หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน
ตามหน้าที่ปกติ

- สีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก
คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือกรรมการซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในการดำเนินการทางวินัยและละเมิด		✓		

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/
พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/
พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือ กรรมการซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในการดำเนินการทางวินัย และละเมิด	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือ กรรมการซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในการดำเนินการทางวินัย และละเมิด	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือกรรมการซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการ ทางวินัยและละเมิด			✓

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึง
ผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ หรือกรรมการซึ่งเป็นผู้ มีส่วนได้เสียในการ ดำเนินการทางวินัย และละเมิด	ดี		✓	

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกรมบัญชีกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกัน	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	กระบวนการดำเนินการทางวินัยและละเมิด	การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือกรรมการซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการทางวินัยและละเมิด	การทำแนวทางการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการทางวินัยและละเมิด	ค.ศ. ๖๑ - ก.พ. ๖๒	กองการเจ้าหน้าที่

ลงนาม

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน (เลือกการประเมิน ๑ ด้าน)

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ
ทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง ..... กรมบัญชีกลาง.....

ชื่อกระบวนการ ..... การดำเนินงานด้านวินัยและละเมิด.....

ผู้รับผิดชอบ ..... นางสาวสุชลธา จารินทร์.....

ตำแหน่ง ..... นิติกรปฏิบัติการ..... โทรศัพท์ ๐-๒๑๒๗.๗๐๐๐ ต่อ ๔๓๖๔.....

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง Know Factor และ Unknown Factor

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
	Know Factor	Unknown Factor
การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือกรรมการ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Know Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Know Factor หรือ Unknown Factor

ตารางที่ ๒ ตารางการประเมินความเสี่ยง

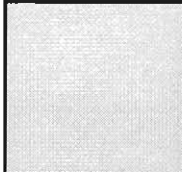
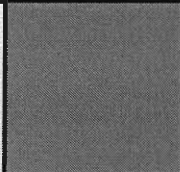
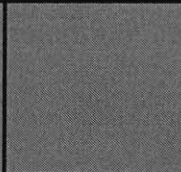

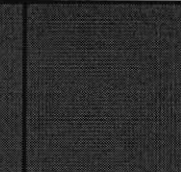
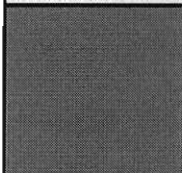
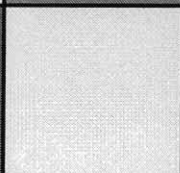

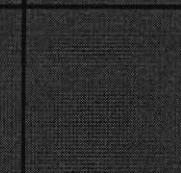
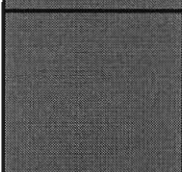

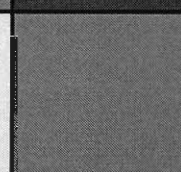
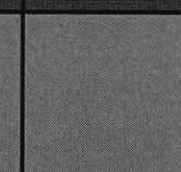
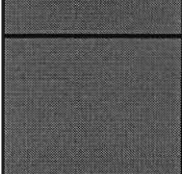
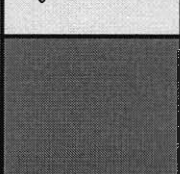

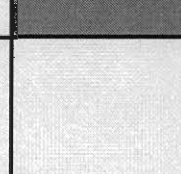
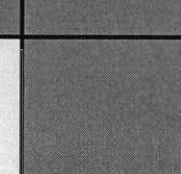
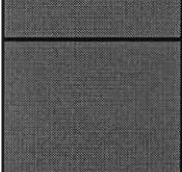
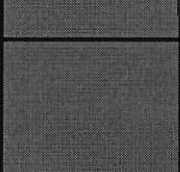
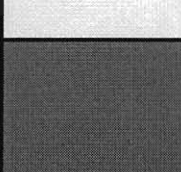
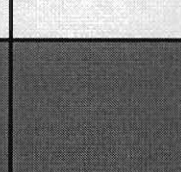
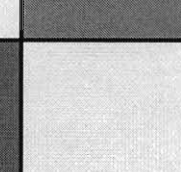
ความเสี่ยงการทุจริต	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยงการทุจริต (โอกาส X ผลกระทบ)
	โอกาสเกิด การทุจริต	ผลกระทบ ที่เกิดขึ้น	
การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือกรรมการ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓ ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ผลกระทบที่เกิดขึ้น แบ่งเป็น ๔ ระดับ

- ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) = ๑๖ - ๒๕ คะแนน
- ระดับความเสี่ยงสูง (High) = ๑๐ - ๑๕ คะแนน
- ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) = ๕ - ๙ คะแนน
- ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) = ๑ - ๔ คะแนน

ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (Impact)

๕					
๔					
๓		การแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่หรือ กรรมการ ซึ่งเป็น ผู้มีส่วนได้เสีย			
๒					
๑					
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ตารางที่ ๔ แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

หน่วยงานระดับกรม กรมบัญชีกลาง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล กรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการทางวินัยและละเมิด
การมอบหมายเจ้าหน้าที่หรือแต่งตั้งกรรมการ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการทางวินัยและละเมิด ซึ่งจะส่งผลให้การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาอาจมีความโน้มเอียง ไปตามความเห็นที่ไม่เป็นกลาง และอาจทำให้กระบวนการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และถูกเพิกถอนได้ในภายหลัง	จัดทำแนวปฏิบัติในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ประกอบกระบวนการดำเนินการทางวินัยและละเมิด

หมายเหตุ : รอบที่ ๑ ภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒